

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

14 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Gordilă Nicolae
Covalenco Elena
Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către inculpat și avocatul său Iovu Tatiana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Guțu Vasile XXXXXXXX, născut la xxxxxxxxxxxxxxxx,
originar din s. XXXXXXXX, r-nul XXXXXX, domiciliat or. XXXXXX
str. XXXXXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 08.02.2012 - 12.08.2013

2. instanța de apel: 03.09.2013 - 19.11.2014
24.04.2015- 26.09.2016

3. instanța de recurs: 28.01.2015 - 24.03.2015
14.12.2016-14.03.2017

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani din 12 august 2013, Guțu Vasile XXXXXXXX a fost achitat de sub învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motivul lipsei în acțiunile acestuia a elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate.

2. Potrivit sentinței menționate s-a constatat, că de către organul de urmărire penală, Guțu Vasile a fost învinuit de faptul că, activând în funcția de director al Colegiului Agroindustrial din or. Rîșcani, fiind numit în această funcție în baza ordinului Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 376 – p din 27.12.2010, și în conformitate cu prevederile art. 123 Cod penal fiind persoană cu funcție de răspundere, a săvârșit infracțiunea de corupere pasivă în următoarele circumstanțe:

Așadar, Guțu Vasile activând în funcția sus nominalizată, din interes material, începând cu luna decembrie 2011, sub pretextul achitării datoriilor pentru studiile

petrecute de către eleva Rusu Ilinca în cadrul instituției de învățământ pe care o gestionează, prin estorcarea a pretins de la tatăl acesteia Rusu Veaceslav bani în sumă de 5.000 lei, pentru restituirea actelor de studii pe numele elevei Rusu I., acțiuni ce țin nemijlocit de obligațiile sale de serviciu. Ulterior, la 04 ianuarie 2012 în jurul orei 17⁰⁵, Rusu V., a transmis banii preținși în biroul de serviciu al lui Guțu V., amplasat în incinta Colegiului nominalizat din str. Trandafirilor, nr. 37, or. Rîșcani, profesoarei Rotaru Svetlana, bani care erau destinați pentru Guțu Vasile, după care ultimul i-a eliberat lui Rusu V. actele de studii a fiicei acesteia Rusu I.

De către organul de urmărire penală, acțiunile inculpatului Guțu V. au fost calificate *de drept* în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal și anume – *corupere pasivă, și anume fapta persoanei cu funcție de răspundere, care pretinde și primește bani ce nu i se cuvin, pentru îndeplinirea unor acțiuni ce țin de obligațiunile sale de serviciu, acțiuni săvârșite cu extorcarea de bani.*

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat, casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Guțu Vasile să fie condamnat în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 2.000 unități convenționale și privarea de dreptul de a ocupa funcții publice în întreprinderile, instituțiile și organizațiile de stat pe un termen de 3 ani.

În argumentarea apelului a fost invocat:

- hotărârea primei instanțe este ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța nu a dat o apreciere justă și corectă probelor acumulate, prezentate și cercetate în ședința de judecată, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui Guțu Vasile în săvârșirea infracțiunii incriminate;

- în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit, că eleva Rusu I. a prezentat secretariatului Colegiului foaia de rondă, ce confirmă că aceasta nu avea careva datorii față de Colegiu, astfel că secretara a eliberat certificatul de studii gimnaziale și a îndeplinit certificatul academic, însă inculpatul a refuzat eliberarea acestor acte până la primirea mijloacelor bănești extorcate;

- deși, prima instanță a constatat, că acțiunile inculpatului de primire a sumei de 5.000 lei sunt ilegale, și în cazul dat urmau a fi examinate de acuzare sub aspectul comiterii abuzului în serviciu sau depășirii atribuțiilor de serviciu, dar nu a coruperii pasive, fără a ține cont de prevederile art. 325 alin. (2) Cod de procedură penală l-a achitat pe Guțu V;

- în speță prima instanță constatând, că prin acțiunile incriminate de acuzare fapta inculpatului conținea elementele altei infracțiuni a cărei sancțiune penală este mai blândă decât cea incriminată și nu agrava situația inculpatului, urma ca în sentința adoptată să se pronunțe asupra circumstanțelor date.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 noiembrie 2014, apelul procurorului a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței contestate.

5. Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că, prima instanță corect a constatat circumstanțele de fapt și de drept, just a apreciat probele prezentate și a pronunțat o sentință legală și întemeiată.

Astfel, instanța de apel a conchis, că probele prezentate de partea acuzării demonstrează faptul că Guțu V. a cerut bani în sumă de 5.000 lei de la Rusu V. pentru a acoperi cheltuielile instituției de învățământ pe care o conducea, cheltuieli legate de studiile elevei Rusu I., care urmau a fi achitați în casieria colegiului, dar nici de cum nu dovedesc faptul pretinderii și primirii de către Guțu V. a banilor de la Rusu V., în interes și folos personal, pentru a elibera acestuia documentele fiicei sale.

În consecință instanța de apel a conchis, că concluzia primei instanțe referitor la faptul că probele prezentate nu sunt suficiente pentru condamnarea lui Guțu V. în comiterea infracțiunii imputate, este justă.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, a declarat recurs ordinar procurorul, care a invocat drept temei pentru recurs pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului a fost invocat, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 24 martie 2015, a fost admis recursul ordinar declarat de către procuror, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 noiembrie 2014, cu dispunerea rejudecării cauzei în ordine de apel, în alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a statuat, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, totodată verificând probele ce au stat la baza sentinței de achitare, audiind inculpatul, martorii V. Vicol, I. Rusu, E. Rotari, V. Baherchina, V. Rusu, nu le-a apreciat din punct de vedere al pertinentei și concludenței, mai mult în partea descriptivă a deciziei contestate, instanța de apel nu numai că nu a făcut nici o analiză a acestor probe, dar nici nu a desfășurat conținutul declarațiilor acestor martori.

Astfel, instanța de recurs a considerat, că instanța de apel și-a făcut concluzii pripite la respingerea apelului, fără a efectua o verificare multilaterală și obiectivă a probelor prezentate de partea acuzării în sprijinul învinuirii și circumstanțelor de fapt ale cauzei.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2016, a fost admis apelul declarat de către procuror, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Guțu Vasile a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal (în redacția Legii din 14.04.2009, în vigoare la 24.05.2009), la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 2.000 unități convenționale, echivalentul a 40.000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice în întreprinderile, instituțiile și organizațiile de stat pe un termen de 3 ani.

În rest, dispozițiile sentinței, referitoare la corpurile delictive au fost menținute.

10. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a considerat că, deși inculpatul Guțu V. a negat comiterea infracțiunii imputate, vinovăția acestuia și-a găsit confirmare prin probe verbale și cele scrise, administrate la caz de către organul de urmărire penală, ce au servit obiect de cercetare judecătorească, atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, cărora însă prima instanță nu le-a dat o apreciere obiectivă în raport cu prevederile art. 100-101 Cod de procedură penală.

În susținerea concluziei sale, instanța de apel a reținut declarațiile martorilor Gherasim I., Macovei S., Dodiță N., Borș D., Pânzari A., Sîrghi L., Vicol V., Rusu V. De asemenea, instanța de apel a menționat, că probele verbale coroborează și cu următoarele probe scrise: procesul verbal din 04.01.2012, de primire a plângerii de la Rusu V. (f.d. 3, v. 1); încheierea Judecătoriei Bălți din 04.01.2012 privind autorizarea efectuării acțiunilor de urmărire penală și a măsurilor operative de investigații - cercetarea la fața locului, percheziția corporală, înregistrarea de imagini (f.d. 15, v. 1); ordonanța din 04.01.2013, privind efectuarea acțiunilor de urmărire penală și a măsurilor operative de investigații - cercetarea la fața locului, percheziția corporală, înregistrarea de imagini (f.d. 16, v. 1); procesul verbal din 04.01.2012, privind înzestrarea cu tehnică specială a lui Rusu V. (f.d. 17, v. 1); procesul verbal din 04.01.2012 cu anexarea copiilor bancnotelor, privind marcarea bancnotelor, în sumă de 5.000 lei (f.d. 18-21, v. 1); procesul verbal din 04.01.2012, de cercetare la fața locului (f.d. 22-23, v. 1); procesul verbal din 05.01.2012, de examinare a DVD+R numerotat convențional cu nr. 1 (f.d. 24, v. 1); ordonanța din 05.01.2012, de recunoaștere în calitate de corpuri delictive și anexare la cauză penală a două DVD+R, ce conțin înregistrările de imagini a cercetării la fața locului petrecute la 04.01.2012 (f.d. 25, v. 1); ordonanță din 04.01.2012, prin care s-a dispus ridicarea de la martorul Rusu V. a tehnicii speciale cu care a fost înzestrat prin procesul verbal respectiv din 04.01.2012 (f.d. 26, v. 1); procesul verbal din 04.01.2012, de ridicare de la martorul Rusu V. a tehnicii speciale cu care a fost înzestrat (f.d. 27, v. 1); procesul-verbal din 05.01.2012, de efectuare a înregistrării de imagini (f.d. 28-29, v. 1); procesul-verbal din 05.01.2012 privind aprecierea informațiilor ce au importanță pentru cauza penală (f.d. 30, v. 1); procesul-verbal din 05.01.2012, de examinare a CD-R numerotat convențional cu nr. 1 (f.d. 31 v. 1); ordonanța din 05.01.2012, de recunoaștere în calitate de corpuri delictive și anexarea la cauza penală a două CD-R (f.d. 32, v. 1); proces-verbal din 07.01.2012, de examinare a actelor (f.d. 33-36, v. 1); ordonanța din 07.01.2012, de recunoaștere în calitate de corpuri delictive și anexare la materialele cauzei a actelor examinate (f.d. 39, v. 1); ordonanță din 04.01.2012, de ridicare a certificatului „confirmare” cu nr. 65 (f.d. 44, v. 1); procesul-verbal din 07.01.2012, de examinare a documentelor (f.d. 46-83, v. 1); actul privind rezultatele reviziei activității economico-financiare a Colegiului Agroindustrial din or. Rîșcani pe perioada 01.10.2005 - 01.04.2009 (f.d. 84-103, v. 1); copiile actelor pe numele I. Rusu (f.d. 104-114, v. 1); ordonanță din 07.01.2012, de recunoaștere în calitate de corpuri delictive și anexare la cauza penală (f.d. 115-116, v. 1); datele caracteristice pe numele lui Guțu V. (f.d. 117-132 v. 1); procesul-verbal din 04.01.2012, de audiere a bănuitului Guțu V. (f.d. 136-137, v. 1); ordonanță din 06.01.2012, de ridicare de la Rusu V. a

telefonului mobil de model „Samsung” (f.d. 150, v. 1); procesul-verbal din 06.01.2012, de ridicare de la Rusu V. a telefonului mobil de model „Samsung” (f.d. 151, v. 1); procesul-verbal din 06.01.2012, de examinare a telefonului mobil de model „Samsung” ridicat de la martorul Rusu V. (f.d. 152-153, v. 1); stenograma din 03.01.2012 dintre Rusu V. și directorul Colegiului „Agroindustrial” din or. Rîșcani, Guțu V. (154-156, v. 1); recipisa din 06.01.2012 eliberată de Rusu V. (f.d. 157, v. 1); ordonanța din 06.01.2012, de recunoaștere în calitate de corpuri delictive și de anexare la cauza penală a CD-R cu înregistrarea audio a convorbirilor avute loc la 03.01.2012 între Rusu V. și Guțu V., și a CD-R cu copia înregistrării audio a convorbirilor avute loc la 03.01.2012 între Rusu V. și Guțu V. (f.d. 158, v. 1); certificat eliberat de către inspectorul principal Lupu V. (f.d. 159, v. 1); ordonanța din 10.01.2012, de ridicare a cărții de eliberare a documentelor studenților exmatriculați (f.d. 160, v. 1); procesul-verbal din 10.01.2012, de ridicare a cărții de eliberare a documentelor studenților exmatriculați (f.d. 161, v. 1); procesul-verbal din 11.01.2012, de examinare a cărții de eliberare a documentelor studenților exmatriculați (f.d. 162-164, v. 1); ordonanța din 11.01.2012, de recunoaștere în calitate de corpuri delictive și de anexare la cauza penală a documentului examinat la 11.01.2012 (f.d. 165, v. 1); Hotărârea Guvernului nr. 923 din 04.09.2001 (f.d. 170-172, v. 1); hotărârea Curții de Apel Chișinău din 06.09.2011 (f.d. 173-174, v. 1); ordinul nr. 47 din 09.11.2011 a directorului Colegiului Agroindustrial Rîșcani, Guțu V., prin care Rusu I. a fost exmatriculată din grupa C-22 specialitatea „Contabilitate” (f.d. 175, v. 1); informația Viceministrului Educației RM adresată instituțiilor de învățământ mediu de specialitate (f.d. 176, v. 1); contractul individual de muncă nr. 07 din 06.04.2011, încheiat între Colegiul Agroindustrial Rîșcani, în persoana directorului Guțu V. și Rotari S. (f.d. 177, v. 1); modificarea nr. 20 din 01.09.2011, la contractul individual de muncă încheiat între Colegiul Agroindustrial Rîșcani, în persoana directorului Guțu V. și Rotari S. (f.d. 178, v. 1); actul privind rezultatele inspectării financiare tematice efectuate la Instituția de învățământ „Colegiul Agroindustrial din Rîșcani” în perioada de activitate anii 2010-2011, din 21.12.2011 (f.d. 179-185, v. 1); raportul de expertiză nr. 097-098 din 17.01.2012 (f.d. 191-200, v. 1); procesul-verbal din 23.01.2012, de examinare a obiectelor și documentelor (f.d. 203, v. 1); recipisa din 04.01.2012 eliberată de Rusu V. (f.d. 205, v. 1); ordonanța din 23.01.2012, de recunoaștere în calitate de corpuri delictive și de anexare la cauza penală a obiectelor și documentelor examinate la 23.01.2012 (f.d. 206-207, v. 1); revendicarea din 05.01.2012 pe numele lui Guțu V. (f.d. 213, v. 1); procesul verbal din 27.01.2012, de audiere a învinutului Guțu V. (f.d. 224 v. 1); copia sentinței Judecătoriei Rîșcani din 18.02.2002 (f.d. 24-27, v. 2); procesul-verbal din 05.01.2012, de efectuare a înregistrării de imagini (f.d. 86-87, v. 2); procesul-verbal din 05.01.2012, privind aprecierea informației ce are importanță pentru cauza penală (f.d. 88, v. 2).

Astfel, în opinia instanței de apel, cumulul administrat în prezenta cauză denotă cu certitudine vinovăția inculpatului Guțu V. în comiterea infracțiunii imputate. Din materialele analizate, instanța de apel a constatat, că prima instanță a judecat superficial cauza privind învinuirea adusă lui Guțu V. în săvârșirea

infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, în lipsa unei cercetări obiective a probelor prezentate de partea acuzării, cu aprecierea eronată a împrejurărilor în fapt, iar ca rezultat a constatat greșit aspectele de drept, ce au dus la achitarea nejustificată a acestuia.

Instanța de apel a considerat ca fiind lipsită de temei și concluzia primei instanțe cu privire la faptul, că acțiunile lui Guțu V., puteau sta la baza unei alte componente de infracțiune, ca abuz de serviciu sau depășirea atribuțiilor de serviciu. Respectiva concluzie, instanța de apel a considerat-o eronată, deoarece coruperea pasivă este o infracțiune ce aduce atingere activității de serviciu și în cazul când persoana publică, persoana publică străină, funcționarul internațional, persoana cu funcție de demnitate publică pretinde, acceptă, primește sau extorcă remunerația ilicită, aceștia în mod abuziv își exercită și atribuțiile de serviciu. Prin urmare, coruperea pasivă reprezintă un caz particular de abuz de serviciu sau abuz de putere. De aceea, între art. 324 și art. 327 Cod penal există o concurență dintre o normă specială și una generală, în sensul art. 116 Cod penal. Deci, la calificare se va reține doar art. 324 Cod penal, nu însă un concurs de infracțiuni și nicidecum art. 327 Cod penal, după cum a concluzionat prima instanță.

Prin urmare, instanța de apel a notat, că probele administrate în cadrul procesului judiciar demonstrează comiterea de către Guțu V. a infracțiunii de corupere pasivă, ultimul deghizându-și fapta ilegală sub pretextul achitării datoriilor pentru studiile petrecute de către eleva, Rusu I., în bază de contract în cadrul instituției de învățământ menționate.

De către instanța de apel a fost respins argumentul invocat de către partea apărării, referitor la faptul că probele acumulate la dosar au fost dobândite în contradicție cu dispozițiile art. 94 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, potrivit căreia în procesul penal nu pot fi admise ca probe și, prin urmare, se exclud din dosar, nu pot fi prezentate în instanța de judecată și nu pot fi puse la baza sentinței sau a altor hotărâri judecătorești datele care au fost obținute prin provocarea, facilitarea sau încurajarea persoanei la săvârșirea infracțiunii.

La acest capitol, instanța de apel a menționat, că în prezenta speță nu a fost constatată încălcarea interdicției prevăzute de art. 94 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, deoarece nu s-au stabilit probe obținute prin provocare, nefiind stabilite de instanță persistența a careva date obiective, precum că martorul denunțator, Rusu V., ar fi fost determinat de către organul de urmărire penală pentru a da bani lui Guțu V. în scopul constatării acțiunii flagrante de corupere, și care a fost pus în situația dată de către Guțu V. prin neeliberarea actelor solicitate. În acest sens instanța de apel a reținut, că faptul pretinderii și primirii banilor, prin extorcare de la Rusu V. reiese cert din declarațiile ultimului, care sunt în coroborare cu declarațiile martorilor Rusu I., Baherchina V., Pînzari A., Vicol V., Rotari E., precum și cu probele scrise ale cauzei.

Referitor la suspiciunile apărării ce țin de utilajele folosite de către experți pentru efectuarea expertizei judiciare fizico-chimice nr. 097-098 din 17.01.2012, instanța de apel le-a considerat irelevante cazului, deoarece partea apărării se axează

pe un răspuns evaziv ce are un caracter general, primit pe o altă cauză penală, nefiind clar cum răspunsul dat, în care se solicită de fapt și unele concretizări, ar putea pune la îndoială probele obținute în cauza penală dată.

În prezenta speță, instanța de apel a menționat că latura obiectivă a coruperii pasive, a fost materializată prin modalitatea exprimată în extorcarea de către inculpat, de la Rusu V., a sumei de bani, în final convenindu-se la suma de 5.000 lei, sub pretextul achitării cheltuielilor de studii, neeliberându-i-se actele de studii solicitate pe numele fiicei, acte ce de altfel, conform cărții de eliberare a documentelor pe Colegiul Agroindustrial Rîșcani, figurau deja ca fiind eliberate la data de 07.11.2011 contra semnăturii elevei, Rusu I.

Deci, potrivit cărții de eliberare a documentelor actele în cauză erau deja eliberate, astfel Guțu V. asigurându-se în acest sens, deoarece ultimul nu avea nici un temei legal de a reține actele de studii ale elevei care era exmatriculată, însă neeliberarea acestora era o modalitate de a extorca o sumă de bani ce nu i se cuvenea.

Instanța de apel a constatat, că Guțu V., activând în funcția de director al Colegiului Agroindustrial din Rîșcani, fiind numit în această funcție în baza ordinului nr. 376-p din 27.12.2010 al Ministrului Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova, prin urmare în conformitate cu prevederile art. 123 Cod penal fiind persoană cu funcție de răspundere, abilitată cu drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor, acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, a săvârșit infracțiunea de corupere pasivă, deoarece activând în funcția sus nominalizată, din interes material, începând cu luna decembrie 2011, sub pretextul achitării datoriilor pentru studiile petrecute de către eleva, Rusu Ilinca, în bază de contract în cadrul instituției de învățământ pe care o gestiona, prin extorcare a pretins de la tatăl acesteia, Rusu Veaceslav, bani ce nu i se cuvin în sumă de 5.000 lei pentru faptul restituirii actelor de studii pe numele elevei, Rusu I., necesare pentru transferul acesteia la studii în cadrul Liceului Teoretic „Liviu Damian” din or. Rîșcani, acțiuni ce țin nemijlocit de obligațiunile sale de serviciu, bani care la 04.01.2012 în jurul orei 17.05, au fost transmiși de Rusu V. la indicația lui Guțu V. în biroul de serviciu al acestuia amplasat în incinta Colegiului Agroindustrial Rîșcani, din or. Rîșcani, str. Trandafirilor, profesoarei din cadrul Colegiului nominalizat Rotaru Svetlana, fiind destinați personal pentru Guțu V., după care fapt i-a eliberat lui Rusu V. certificatul de studii gimnaziale seria ASG nr.0785057 și certificatul academic nr. 410 pe numele Rusu I., acte care conform cărții de eliberare a documentelor pe Colegiu Agroindustrial Rîșcani figurau deja ca eliberate la data de 07.11.2011 sub semnătura elevei Rusu I.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, fapta inculpatului Guțu V. a fost calificată *de drept* în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal și anume – *corupere pasivă*, și anume *fapta persoanei cu funcție de răspundere, care pretinde și primește bani ce nu i se cuvin, pentru îndeplinirea unor acțiuni ce țin de obligațiunile sale de serviciu, acțiuni săvârșite cu extorcare de bani.*

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 10 Cod penal, astfel stabilindu-i inculpatului pedeapsa penală reieșind din limitele stabilite la sancțiunea normei respective și din prevederile Legii penale în redacția din 14.04.2009, în vigoare la 24.05.2009.

Prin urmare, la individualizarea pedepsei pentru Guțu V., instanța de apel a luat în considerație personalitatea acestuia, care nu are antecedente penale, la evidența medicilor narcolog și psihiatru nu se află, la locul de trai se caracterizează pozitiv. Circumstanțe atenuante, precum și agravante la caz nu au fost stabilite.

În cele din urmă, analizând criteriile în baza cărora urmează a fi stabilită și individualizată pedeapsa inculpatului Guțu V., instanța de apel a considerat, că scopul pedepsei penale va putea fi atins prin aplicarea față de inculpat a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu amendă în mărime de 2.000 unități convenționale și cu privire de dreptul de a ocupa funcții publice în întreprinderile, instituțiile și organizațiile de stat pe un termen de 3 ani, ceea ce reprezintă o pedeapsă aptă să conducă la realizarea scopurilor sancțiunii, contribuind la reeducarea inculpatului, la formarea unei atitudini corespunzătoare față de ordinea de drept și principiile morale.

11. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către inculpat și avocatul său Iovu Tatiana, prin care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței de achitare în privința lui Guțu V.

În motivarea recursului ordinar invocă:

- ajungând la concluzia, că Guțu V. se face vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, instanța de apel nu a examinat toate circumstanțele importante cauzei, nu a făcut o analiză corectă și legal motivată asupra pertinentei și concludenței acestora, în raport cu acțiunile inculpatului;

- instanța de apel nu a dat un răspuns clar și obiectiv la chestiunile de drept ce se referă la fapta imputată, dacă aceasta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate;

- motivarea instanței de apel este ambiguă și neclară. Instanța s-a pronunțat doar asupra unor aspecte rupte din contextul circumstanțelor cauzei, ce l-ar defavoriza pe inculpat, apreciind probele unilateral, fără a examina și a da apreciere acelor circumstanțe examinate în cadrul ședinței de judecată, ce îl dezvinovățește pe inculpat;

- instanța de apel nu a determinat și constatat juridic just corespunderea exactă între circumstanțele cauzei și semnele componente de infracțiune prevăzute de norma penală imputată inculpatului, scopul și motivele pretinselor acțiuni ale acestuia;

- decizia instanței de apel nu reflectă o motivare clară, imparțială și obiectivă, hotărârea atacată nu cuprinde argumentele pe care se întemeiază soluția adoptată, în raport cu circumstanțele cauzei, fapt ce contravine prevederilor legale;

- fiind invocată alegația rezonabilă de provocare în cadrul examinării cauzei, deși sarcina probării faptului că provocarea nu a avut loc, revine acuzării de stat, instanța de apel în mod unilateral a decis în favoarea acuzării, care nu a adus careva contraargumente sau probe ce ar justificat legalitatea acțiunilor sale. Și aici urmează de reținut, că până la pornirea cauzei penale acuzarea de stat nu dispunea de careva probe pertinente, ce ar demonstra faptul extorcării banilor de către inculpat pentru sine;

- analizând probele prezentate de către acuzatorul de stat, rezultă că din conținutul acestora nu se poate deduce vinovăția inculpatului în fapta imputată, respectiv în speță nu a fost administrată nici o probă directă ce ar face trimitere la faptul că inculpatul Guțu V. ar extorca bani de la Rusu V. pentru sine și în interes personal;

- martorul ocular Macovei S. a confirmat faptul, că suma de 5.000 lei urma a fi introdusă în contabilitate, dar din motiv că aceasta era deja închisă a luat banii, deoarece îl cunoștea pe Rusu V., i-a pus în safeu, unde se păstrau carnetele de muncă și alte acte pentru ca apoi să-i introducă în contabilitate. Aceste circumstanțe au fost confirmate și de martorul ocular Rusu V., care în instanța de apel a recunoscut faptul că inculpatul i-a spus să schimbe banii în lei și să-i achite în casa instituției;

- nici unul din martorii audiați în instanța de apel nu au declarat, că banii în sumă de 5.000 lei au fost preținși de inculpat pentru sine însuși și în interes personal. La fel, nici probele materiale nu confirmă intenția directă a inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, or acestea sunt rezultatul unor acțiuni de urmărire penală fără a se indica în mod direct asupra faptului că banii transmiși erau în mod nemijlocit destinații pentru inculpat. Cu atât mai mult, potrivit acestor probe inculpatul nu a intrat în posesia mijloacelor bănești, aceștia au fost transmiși martorului Macovei S., care i-a pus în safeu, pentru ca ulterior să-i introducă în casă. Or, potrivit pct. 5.2. a contractului de pregătire a cadrelor beneficiarul este în drept de a antrena alte persoane în achitarea studiilor;

- faptul invocat de unii martori, precum că inculpatul nu era în drept să încaseze banii, deoarece Rusu I. învâța în bază de contract, nu confirmă componența infracțiunii prevăzute de art. 324 Cod penal și anume elementul esențial al laturii obiective - însușirea mijloacelor bănești pentru sine;

- instanța de apel a ignorat declarațiile martorilor Gherasim I., Dodița N., Borș D., Sîrghi L., Vicol V., precum și nu a dat apreciere Hotărârii Curții de Conturi, potrivit căreia în mod contrar pentru neîncasarea cheltuielilor elevilor exmatriculați fostul director al Colegiului Agroindustrial Râșcani a fost sancționat anume pentru inacțiunea privind rambursarea cheltuielilor pentru instruirea elevilor. Nu au fost luate în considerație și hotărârile instanțelor judecătorești examinate în procedură civilă prin care elevii au fost obligați la achitarea respectivelor cheltuieli suportate de instituția de învățământ pentru instruirea lor. Instanța inferioară, neobiectivă a rămas și asupra faptului în situația depunerii plângerii de către Rusu I. pe aceleași circumstanțe, unde Procuratura r-nul Râșcani a considerat că soluționarea cazului urmează a fi efectuată în instanța de judecată în procedură civilă;

- instanța de apel urma să aprecieze critic declarațiile martorului Baherchina V., care se combat cu celelalte mijloace de probă, având în vedere că martorii Rusu V., Sîrghi L. au confirmat faptul, că inculpatul prealabil în vederea stabilirii sumei pentru cheltuielile de studii a lui Rusu I., ce urmează a fi încasate s-a consultat telefonic cu ea. Totodată, instanța nu era în drept să pună la baza condamnării declarațiile acesteia, precum și a lui Rotari E. dacă nu au fost audiate în instanța de apel și nu au fost supuse cercetării directe, fiind pronunțată o decizie de condamnare;

- nu este clar din care considerente instanța de apel le-a apreciat ca critice declarațiile martorilor Gherasim I. și Borș D., care au fost cercetate în mod direct în instanța de apel, dar considerând-le veridice pe cele a lui Baherchina V. și Rotari E., care nu au fost verificate în mod corespunzător;

- la examinarea stenogramelor, instanța de apel a dat dovadă de imparțialitate și neobiectivitate, reținând doar frânturi din conținutul acesteia, fără a lua în considerație întreg contextul convorbirilor, astfel apreciindu-le eronat în vederea reinterpretării situației reale ce a avut loc. Deși, instanța este obligată să examineze toate circumstanțele convorbirilor înregistrate, ea a reținut doar acele cuvinte sau combinații de cuvinte, care aparent ar crea o impresie de culpabilitate a inculpatului;

- acuzarea de stat nu a prezentat careva probe pertinente ce ar confirma elementul de bază a infracțiunii de corupere pasivă. La rândul său, instanța de apel nu a elucidat și nu a dat o apreciere convenită tuturor circumstanțelor cauzei, nu a constatat existența elementelor constitutive a infracțiunii imputate, în special a laturii obiective și a laturii subiective. Vinovăția a fost stabilită fără a fi exclus orice dubiu și cu interpretarea eronată a normei materiale, în baza căreia este susținută învinuirea;

- instanța de apel a comis în această parte o eroare de drept, având în vedere că în hotărârea judecătorească s-a făcut referire la săvârșirea infracțiunii, dar nu au fost stabilite faptele sau împrejurările de fapt, ce corespund elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 324 CP. Mijloacele de probă prin intermediul cărora, instanța inferioară și-a motivat presupusa soluție de constatare a elementelor constitutive ale infracțiunii, nu deduc starea de fapt reală incriminată inculpatului.

- fapta incriminată inculpatului este imprecisă, iar în rechizitoriu acuzarea de stat nu a formulat o învinuire clară, care să conțină ce acțiuni/inacțiuni concrete ale inculpatului cad sub incidența infracțiunii incriminate;

- prima instanță în mod just a ajuns la concluzia că acuzarea de stat în probarea învinuirii aduse inculpatului Guțu V. a prezentat probe, ce nu demonstrează nici latura obiectivă, nici cea subiectivă a infracțiunii incriminate inculpatului, reieșind din circumstanțele concrete ale dosarului. Astfel, prima instanță corect a constatat lipsa probelor pertinente, concludente și veridice, ce ar confirma vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate;

- reieșind din materialele cauzei, se atestă că instanța de apel la reexaminarea cauzei nu a audiat toți martorii, declarațiile cărora au fost puse la baza unei decizii de condamnare, în special al martorilor Baherchina V. și Rotari E., care în opinia

instanței de apel ar confirma vinovăția inculpatului. Restul martorilor în principiu și-au menținut declarațiile depuse în prima instanță;

- în speță se atestă o încălcare gravă a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO, potrivit acestei prevederi după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, instanța de apel nu poate și nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță.

În drept, recurenții își întemeiază recursul în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

12. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, considerând că acesta este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece din analiza probelor administrate și examinate în ședință de judecată, se deduce ca fiind justă concluzia instanței de apel, privind stabilirea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal.

13. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală a hotărârii atacate și să mențină hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Dispoziția art. 434 Cod de procedură penală, prevede că judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Ținând cont de prevederile legale enunțate supra, Colegiul penal relevă, că rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în special recursul ordinar, constă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

La caz, din textul recursului ordinar declarat de către autorii acestuia, se constată că aceștia invocând temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, în esență, critică soluția adoptată de instanța de apel, deoarece aceasta nu a apreciat la justa valoare circumstanțele cauzei, probele administrate și cercetate de prima instanță, greșit statuând că în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele infracțiunii imputate și respectiv condamnând-ul pe acesta în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Verificând actele cauzei, în raport cu criticile invocate de către partea apărării, Colegiul penal lărgit conchide că acestea sunt întemeiate, iar instanța de apel la judecarea cauzei a admis erorile de drept expuse în pct. 6) și 8) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, ce urmează a fi corectate în procedura de judecare a recursului ordinar declarat.

Așadar, potrivit ordonanței de învinuire și rechizitoriului, inculpatul Guțu V. a fost învinuit de faptul că *„activând în funcția de director al Colegiului Agroindustrial din Rîșcani..., din interes material, începând cu luna decembrie 2011, sub pretextul achitării datoriilor pentru studiile petrecute de către eleva Rusu Ilinca în cadrul instituției de învățământ pe care o gestionează, prin estorcare a pretins de la tatăl acesteia Rusu Veaceslav bani în sumă de 5.000 lei, pentru restituirea actelor de studii pe numele elevei Rusu I., acțiuni ce țin nemijlocit de obligațiile sale de servicii, bani...destinați personal lui Guțu V.”*

Prima instanță, judecând cauza în urma cercetării judecătorești a considerat că probele cercetate nu dovedesc faptul primirii banilor de către Guțu V. pentru sine personal, respectiv acest fapt invocat în rechizitoriu, fiind doar o presupunere a părții acuzării și în cele din urmă instanța a conchis că lipsesc elementele infracțiunii imputate, adoptând astfel o soluție de achitare.

În continuare, verificând legalitatea și temeinicia sentinței, instanța de apel a casat-o integral pronunțând o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Guțu V. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 2.000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani.

În concluziile sale, instanța de apel a consemnat, că *„probele administrate în cadrul procesului judiciar demonstrează cert comiterea de către Guțu Vasile a infracțiunii de corupere pasivă, ultimul deghizându-și fapta ilegală sub pretextul achitării datoriilor pentru studiile petrecute de către eleva Rusu Ilinca în bază de contract în cadrul instituției de învățământ nominalizate.”*, din care considerente a conchis că în acțiunile inculpatului se regăsesc în mod rezonabil, elementele infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiind neîntemeiată invocarea apărării precum că în acțiunile inculpatului lipsește latura obiectivă.

În motivarea soluției de condamnare a inculpatului pentru faptele imputate acestuia, instanța de apel a reținut declarațiile date în cadrul instanței de apel de către martorii Gherasim I., Macovei S., Dodiță N., Borș D., Pânzari A., Sîrghi L., Rusu V., Vicol V., precum și declarațiile martorilor date în cadrul ședinței de judecată în prima instanță de către martorii Baherchina V. și Rotari E. De asemenea, la baza concluziilor despre vinovăția inculpatului au fost considerate ca relevante și probe scrise anexate la materialele cauzei, cum ar fi stenogramele discuțiilor dintre inculpatul Guțu V. și martorul Rusu V., din 03.01.2012 și 04.01.2012.

Însă, contrar raționamentelor expuse de instanța de apel în hotărârea adoptată la caz, Colegiul penal lărgit, în deplin acord cu prima instanță, apreciază că, în cauza deferită judecății, din probatoriul administrat și cercetat se constată că Guțu V. nu a săvârșit infracțiunea de corupere pasivă, prevăzută de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, așa precum i-a fost imputat în actul de învinuire de către organul de urmărire penală.

De altfel, Colegiul nu poate fi de acord cu punctul de vedere al instanței de apel, precum că inculpatul se face vinovat de comiterea infracțiunii imputate, deoarece această concluzie vine în contradicție cu probele reținute de către această

instanță la baza condamnării lui Guțu V. pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Într-un prim aspect, Colegiul penal lărgit ține să sublinieze, că potrivit normei prevăzute de alin. (2) art. 296 Cod de procedură penală, rechizitoriul trebuie să cuprindă inclusiv și formularea învinuirii care i se încriminează cu încadrarea juridică a acțiunilor persoanei învinuite. Însă, în viziunea instanței de recurs, învinuirea înaintată inculpatului este incompletă, neclară și dubioasă, deoarece în rechizitoriu (ordonanța de punere sub învinuire), nu este indicat actul juridic ce confirmă că „*restituirea actelor de studii*”, precum este indicat în actul de învinuire, ține nemijlocit de obligațiunile de serviciu ale ultimului – element obligatoriu specificat în dispoziția art. 324 alin. (1) Cod penal și anume „*pentru a îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale*”.

Totodată, se menționează, că prima instanță a adoptat o sentință prin care inculpatul a fost achitat, deoarece nici unul din martorii acuzării nu au făcut declarații în confirmarea învinuirii înaintate lui Guțu V., ba mai mult ca atât, din majoritatea declarațiilor făcute de martorii audiați în cadrul ședinței de judecată, s-a adeverit poziția de nevinovăție a inculpatului în cele incriminate lui.

În situația dată, în conformitate cu prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

Reieșind din lucrările dosarului, se atestă că instanța de apel la reexaminarea cauzei nu a audiat toți martorii acuzării, declarațiile cărora au fost puse la baza unei hotărâri de condamnare, în special al martorilor Baherchina Valentina și Rotari Elena, care în opinia instanței de apel ar confirma vinovăția inculpatului, ceea ce vine în contradicție cu norma procesuală menționată supra. Ba mai mult ca atât, din conținutul declarațiilor făcute de acești martori, nu se confirmă faptul extorcării de către inculpat a sumei pentru eliberarea actelor elevei Rusu I., în urma exmatriculării acesteia, ci doar exprimă viziuni asupra faptului că directorul nu era în drept de a pretinde încasarea de la elevii înscriși la studii pe bază de contract, în cadrul instituției respective, a careva sume suplimentare pentru cheltuieli suportate în procesul de învățământ.

În ce privește restul martorilor audiați, din conținutul declarațiilor făcute, în principiu, aceștia și-au menținut declarațiile depuse în prima instanță.

Fiind audiată în cadrul instanței de apel martorul Gherasim I., care activează în prezent în calitate de director adjunct la Colegiul Agroindustrial or. Râșcani, a menționat, că a auzit despre faptul că eleva Rusu I., trebuia să achite o diferență dintre contract și cheltuielile suportate de stat.

Martorul, Dodița N., care activează în serviciul personal în cadrul Colegiului Agroindustrial Râșcani, fiind audiată în instanța de apel, a specificat că în una din

zile când a venit tatăl elevei Rusu I., la directorul instituției avea în mână valută străină, însă a fost îndreptat de către director pentru a schimba banii, apoi să achite în casă.

Din declarațiile martorului, Borș D., audiată în ședința instanței de apel se reține, că aceasta activând la Colegiul Agroindustrial Rîșcani, cunoaște că a fost o revizie, în rezultatul căreia au fost făcute recomandări referitor la încasarea cheltuielilor de la elevi, deoarece suma contractului nu acoperă toate cheltuielile suportate de stat.

La fel, în instanța de apel a fost audiat martorul, Pînzari A., care activează în cadrul Direcției de finanțe a Ministerului Agriculturii și care este responsabilă de elaborarea și executarea bugetelor alocate anual Colegiului Agroindustrial, respectiv cunoaște că au fost controale la instituția menționată și s-a constatat că nu au fost recuperate cheltuielile suportate pentru instruirea elevilor. Este o hotărâre de Guvern, ce stipulează că conducătorii instituțiilor de învățământ fac calcule referitor la cheltuielile suportate, dacă suma contractului nu acoperă aceste cheltuieli.

De către instanța de apel a fost audiat și martorul, Sîrghi L., care a deținut funcția de director adjunct al Colegiului vizat, la momentul săvârșirii pretensei infracțiuni de către inculpat și din declarațiile acesteia rezultă, că la consiliul de administrație s-a discutat despre exmatricularea elevei, Rusu I., precum și despre achitarea de către aceasta a diferenței de studii, aflând despre sumă de la contabilitate, care a făcut calculele.

Audiată în ședința instanței de apel, contabilă-șef la acel moment al Colegiului Agroindustrial Rîșcani, Vicol V., aceasta a specificat în declarațiile sale că modalități de a calcula cheltuielile suportate pentru învățământul unui elev nu erau. Aveau divergențe cu ministerul, dar în lege nu era prescris concret.

Din conținutul declarațiilor martorului Rusu V., date în cadrul instanței de apel, care este și tatăl elevei exmatriculate, Rusu I., se reține că inculpatul față de el a sunat la cineva de la Chișinău și până la urmă s-a ajuns la suma de 5.000 lei, iar Guțu V., i-a explicat că suma urmează a fi achitată în casă.

Ca relevantă la caz de către instanța de apel, a fost menționată în confirmarea vinovăției inculpatului și proba scrisă actul din 05.05.2009 privind rezultatele reviziei activității economico-financiare a Colegiului Agroindustrial din or. Rîșcani pe perioada din 01.10.2005-01.04.2009 (f.d. 84-103 v. 1), unde în una din concluzii este menționat faptul că de către conducerea colegiului nu a fost respectată condiția reglementată în contractul-tip, potrivit căreia elevul urmează să restituie la bugetul de stat, în cazul exmatriculării, cheltuielile pentru instruirea sa în volumul calculat de instituția respectivă.

Analizând acest cumul de probe, instanța de recurs constată din conținutul acestora, că inculpatul activând în calitate de director la Colegiul Agroindustrial din or. Rîșcani și ținând cont de concluziile actului de revizie din 05.05.2009, efectuat la instituția de învățământ pe care o conduce, era obligat să asigure restituirea la bugetul de stat de către elevii exmatriculați, a cheltuielilor suportate de către instituția respectivă. Pentru a respecta aceste indicații, precum rezultă din

declarațiile martorului, Vicol V., care era contabil șef la instituția respectivă, directorul în persoana inculpatului, i-a dat indicații de a efectua calculele privind cheltuielile ce sunt suportate pentru instruirea unui elev. Martorul a menționat, că la acest capitol nu erau modalități de calcul a cheltuielilor suportate, din care motiv aveau divergențe cu ministerul, deoarece nu erau prescrise concret de lege. Totodată a fost specificat, că cheltuielile pentru instruirea elevilor bugetari și celor înscriși pe bază de contract nu diferă. Astfel, rezultând din declarațiile martorilor Gherasim I., Dodița N., Borș D., Sîrghi L., se constată că aceștia cunoșteau cazul elevei Rusu I., care a fost discutat și la consiliul administrației al colegiului nominalizat, inclusiv și despre achitarea de către această elevă a diferenței contractului achitat și cheltuielile suportate de instituția în cauză. În asemenea împrejurări, se deduce că inculpatul a abordat în fața consiliului administrației chestiunea restituirii cheltuielilor de către eleva Rusu I., obligație impusă prin actul de revizie din 05.05.2009, ceea ce exclude versiunea părții acuzării, precum că inculpatul Guțu V. a pretins banii solicitați pentru interesul său personal.

Tot la acest capitol, Colegiul penal lărgit consideră, că instanța de apel nu a apreciat la justa valoare declarațiile martorului părții apărării, Rotaru (Macovei) Svetlana, care nemijlocit a asistat la discuția din 04.01.2012, între inculpat și martorul Rusu V. În cadrul audierii în instanța de apel, acest martor a susținut declarațiile date în prima instanță și a specificat, că în acea zi la biroul directorului, Guțu V., a venit tatăl elevei Rusu Ilinca și a adus bani pentru studii, iar directorul i-a spus să plece la casa contabilității pentru a achita banii aduși. Deoarece, era sfârșitul zilei de muncă și contabilitatea era deja închisă, Rusu V. – tatăl elevei, a rugat-o să transmită ea acești bani. La această rugămintă, directorul Guțu V., i-a spus ei, că dacă dorește și cunoaște această persoană, poate să ia banii în cauză. Ulterior, a pus banii în safeu și împreună cu directorul s-au gândit ca Rusu V. să întocmească o recipisă, ce ar confirma că le-a transmis acești bani.

Prin urmare, din declarațiile martorilor Rotaru (Macovei) S., Dodița N., Colegiul penal atestă, că inculpatul, Guțu V. constant în cadrul discuțiilor cu tatăl elevei exmatriculate, care intenționa să achite suma de bani pentru diferența cheltuielilor suportate, îl îndrepta să achite această sumă la casa contabilității, fapt confirmat în cadrul declarațiilor date de însuși martorul, Rusu V.

De asemenea din stenograma discuțiilor dintre inculpatul Guțu V. și martorul Rusu V., din 03.01.2012, Colegiul penal constată o insistență evidentă din partea ultimului de a negocia suma cheltuielilor solicitate de către administrația instituției de învățământ, la ce inculpatul îi răspundea că nu este într-o întreprindere privată, dar la o instituție de stat, unde suma este calculată de către contabilitate și unde urmează să o achite.

Faptul, că cuantumul sumei solicitate pentru achitare, ca cheltuieli pentru studii, de la tatăl elevei, Rusu I., a fost modificată de câteva ori, Colegiul o apreciază ca fiind datorată faptului, că nu era stabilită o formulă clară prevăzută de lege, așa precum rezultă din declarațiile martorului Vicol V., rămânând la discreția administrației stabilirea acestui cuantum de cheltuieli. Prin urmare, reieșind din

situația materială a familiei elevei exmatriculate, Rusu I., îndeosebi la insistența tatălui acestei eleve, s-a ajuns la acordul de a achita suma de 5.000 lei.

Referitor la stenograma discuțiilor dintre inculpat și martorul Rusu V., din data de 04.01.2012, analizată în coroborare cu declarațiile martorului Rotaru (Macovei) S., care a fost și ea la fața locului în timpul acestei discuții, instanța de recurs consideră, că această stenogramă nu reflectă întreg conținutul discuțiilor avute și circumstanțelor desfășurării evenimentelor în realitate.

În opinia instanței de recurs, declarațiile martorului Rotaru (Macovei) S., nu au fost analizate în coroborare cu probele menționate supra, la analiza cărora instanța de apel nu a dat dovadă de obiectivitate, reținând doar părți din declarațiile martorilor audiați, precum și din probele scrise, fără a fi luat în considerație întreg contextul acestor probe, din care motiv le-a dat o apreciere eronată în vederea reinterpretării situației reale care a avut loc.

Astfel, Colegiul penal lărgit, constată la caz, că într-adevăr din cumulul de probe prezentate se atestă că inculpatul a solicitat achitarea unei sume de bani, în rezultatul exmatriculării elevei Rusu I., ca diferență de cheltuieli pentru procesul de studiu al acesteia, însă nici de cum ca sumă destinată personal pentru inculpat. În asemenea împrejurări, nu se întrevede intenția directă a inculpatului, exprimată în interes material, lipsind în cele din urmă latura subiectivă a infracțiunii imputate, deoarece suma pretinsă de către inculpat, care exercita funcția de director al unei instituții publice de învățământ și care reprezenta administrația Colegiului Agroindustrial or. Rîșcani, era destinată pentru a fi acoperite cheltuielile la bugetul de stat pentru instruirea elevilor care au fost exmatriculați, conform recomandărilor din actul de revizie din 05.05.2009, respectiv sumă de bani, ce era solicitată de către inculpatul Guțu V., de a fi achitată la casa contabilității instituției respective.

Faptul, că suma de bani a fost preluată de către laboranta respectivei instituții de învățământ Rotaru (Macovei) S., încasând suma de 5.000 lei de la martorul, Rusu V., nu poate fi imputată inculpatului, ca având un interes personal deghizat, deoarece ambii martori au confirmat în cadrul ședințelor de judecată, că s-a decis în acest mod și condiții de a încasa banii, datorită faptului că era sfârșit de zi, contabilitatea fiind închisă deja, iar martorul Rusu V., a doua zi urma să plece peste hotare, încredințându-i achitarea sumei date lui Rotaru (Macovei) S. În asemenea împrejurări, inculpatul a rămas indiferent, încredințându-i laborantei să procedeze la discreția sa, dacă îl cunoaște pe tatăl elevei exmatriculate. În urma cărui fapt, aceasta a decis de a lua banii, punându-i în safeu, de la care avea doar ea cheie, ceea ce suplimentar demonstrează că Guțu V., nu avea nici un interes personal material și nu indică la prezența intenției directe de a comite infracțiunea de corupere pasivă. Relevant la concluziile expuse mai sus, este și faptul că prin ordonanța din 26.01.2012 emisă de procurorul în Serviciul Nord al Procuraturii Anticorupție, Dumbravan M., în privința lui Rotaru (Macovei) S., a fost dispus scoaterea acesteia de sub urmărirea penală, deoarece în acțiunile ultimei lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 324 Cod penal, nefiind stabilită intenția la comiterea infracțiunii de corupere pasivă. Subsidiar, la raționamentele menționate, Colegiul penal remarcă, că

în situația în care ar fi existat indici, precum că banii erau destinați personal inculpatului, Rotaru (Macovei) S. urma a fi atrasă ca coparticipant la săvârșirea infracțiunii imputate, ceea ce nu s-a adeverit la caz.

Având ca reper cele menționate supra, Colegiul penal lărgit consideră, că în prezenta speță în urma analizei probelor administrate, în corespundere cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, precum și a circumstanțelor cauzei, nu se deduce starea de fapt reală incriminată inculpatului, iar poziția părții acuzării poartă un caracter bazat pe presupuneri, respectiv în acțiunile lui Guțu V., nu se regăsesc elemente infracțiunii imputate, coruperea pasivă, atât latura obiectivă, cât și cea subiectivă.

Astfel, în asemenea situație descrisă mai sus, prima instanță a procedat cu respectarea prevederilor art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, deoarece concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea inculpatului.

Analizând circumstanțele cauzei sub un alt aspect, reieșind din materialele cauzei, inclusiv și listele anexate la f.d. 82-83 v. 1, instanța de recurs atestă, că în perioada anului 2011 de la Colegiul Agroindustrial or. Rîșcani au fost exmatriculați elevi admiși la studii pe bază de buget, cât și 20 elevi admiși la studii pe bază de contract, respectiv directorul fiind impus de organele de control financiar de a recupera cheltuielile la bugetul de stat pentru instruirea acestora, a acționat în cazul elevei exmatriculate, Rusu I., pentru a acoperi careva cheltuieli suportate de instituția de învățământ. În această situație, organul de urmărire penală, urma să verifice, dacă erau legale sau nu acțiunile inculpatului, în ce privește pretinderea a careva sume bănești de la elevii admiși la studii pe bază de contract și dacă acțiunile acestuia fac obiect de verificare sub aspectul altor componente de infracțiuni contra bunei desfășurări a activității în sfera publică, prevăzute la Capitolul XV al Codului penal. Prin urmare, în situația în care partea acuzării nu a solicitat modificarea învinuirii, instanța de judecată era în imposibilitate de a obliga partea acuzării să înainteze o altă învinuire, deoarece potrivit alin. (2) art. 24 Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau apărării și nu exprimă alte interese decât interesul legii.

Învederând raționamentele expuse mai sus, instanța de recurs specifică faptul, că în speța dată nu este cazul de a dispune rejudecarea cauzei în instanța de apel, pentru a fi reformulată o altă eventuală învinuire inculpatului, deoarece procurorul nu a făcut-o nici în prima instanță și nici în instanța de apel, iar instanța din oficiu nu este împuternicită cu un astfel de drept, când se întrevede invocarea învinuirii în altă formulă, cu noi semne calificative, cu indicarea normei materiale specifice pentru infracțiunile prevăzute de art. 327, 328 Cod penal. Elocvente la cele menționate, fiind și prevederile art. 325 Cod de procedură penală, potrivit cărora judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, iar modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația

inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare. Modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite numai în cazurile și în condițiile prevăzute de prezentul cod.

Rezumând cele expuse, în opinia Colegiului, argumentele recursului ordinar declarat la caz sunt întemeiate, fiind stabilite erorile de drept indicate de recurenți și incidente temeiurile pentru recurs invocate.

În consecință, instanța de recurs se raliază statuărilor expuse în sentință privitor la constatarea nevinovăției lui Guțu V., în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, statuând în cele din urmă asupra casării deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței.

14. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către inculpat și avocatul său Iovu Tatiana, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2016, în cauza penală în privința lui **Guțu Vasile XXXXXXXX**, cu menținerea sentinței Judecătoriai Rîșcani din 12 august 2013, prin care acesta a fost achitat de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motivul lipsei în acțiunile acestuia a elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate. Dispozițiile sentinței referitoare la corpurile delictelor, la fel se mențin.

Guțu Vasile XXXXXXXX, urmează a fi eliberat din instituția penitenciară în care se deține, dacă nu execută pedeapsă în baza unei alte hotărâri judecătorești.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 11 aprilie 2017.

Președinte	Gordilă Nicolae
Judecător	Covalenco Elena
Judecător	Diaconu Iurie
Judecător	Catan Liliana
Judecător	Guzun Ion